

Kuinka suuri osa maailman lapsista aloitti peruskoulun vuonna 2015? a) 100% b) yli 90% c) alle 90% Yhä useampi lapsi aloittaa koulun. Vuonna 2015 90% tytöistä ja 92% pojista aloitti peruskoulun. Koulutuksen laatu on kuitenkin ongelma: noin puolet maailman nuorista ei saavuta peruskoulun päättyessä riittävä luku-, kirjoitus- ja laskutaitoa. Lähteet: https://www.un.org/millenniugoals/education.shtml ja UN SG's SDG Report Goal 4 https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/	Kuinka monta prosenttia maailman nuorista (15-24 -vuotiaista) oli työttömänä vuonna 2018? a) n. 5% b) n. 12% c) n. 20% Nuorisotyöttömyys on globaalisti noin kolme kertaa korkeampaa kuin yli 25-vuotiaiden työttömyys. Koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäävät erityisesti nuoret naiset Etelä- ja Keski-Aasiassa (46% verrattuna nuorten miesten 10 prosenttiin) ja nuoret naiset Pohjois- ja Länsi-Afrikassa (38% verrattuna nuorten miesten 16 prosenttiin). Lähde: ILO 2019. World Social and Employment Outlook: Trends 2019. https://www.ilo.org/global/reports/weso/2019/WCMS_670542/lang-en/index.htm	Kuinka suuri osa maailman väestöstä asuu kaupungeissa? a) yli 30% b) yli 50% c) yli 70% Vuonna 2007 yli puolet maailman väestöstä asui kaupungeissa ja määrä on kasvanut tasaisesti. Ennusteiden mukaan vuonna 2030 jo 60 prosenttia väestöstä asuu kaupungeissa. Kaupunkien yhteenlaskettu osuus maapallon maapinta-alasta on vain 2%, mutta kaupungeissa tuotetaan 70% maailman BKT:sta, 70% kasvihuonekaasupäästöistä, 70% jätteistä ja kulutetaan 60% energiasta. Lähteet: UN Habitat http://habitat3.org/the-new-urban-agenda/ ja UN SG's SDG Report 2019 Goal 11 https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/
Kuinka paljon maailmassa tuotetaan muovijätettä 1990-lukuun verrattuna? a) saman verran b) kaksinkertaisesti c) kolminkertaisesti Muovintuotannon määrä on kasvanut räjähdysmäisesti viimeisen parin vuosikymmenen aikana ja samoin muovijäte. Yli puolet tuotetusta muovista on suunniteltu kertakäyttöiseksi. Vain 9% kaikesta koskaan tuotetusta muovista on kierrätetty. Maailman meriin päätyy yli 8 miljoonaa tonnia muovirooskaa vuosittain.	Jotta ilmaston lämpeneminen voitaisiin rajoittaa alle kahteen asteeseen*, maiden tulee lisätä Pariisin ilmastopöytäkirjan alaisia päästövähennyslupauksiaan: a) 1,3 -kertaiseksi b) 2-kertaiseksi c) 3-kertaiseksi Ilmastonmuutoksen riskit ovat sitä suurempia, mitä enemmän ilmasto lämpenee. Jokaisella vältetyllä lämpöasteen kymmenyksellä on merkitystä! Nyt tarvitaan kaikki toimet, sillä lyhyen aikavälin (2030 mennessä tehtävät) päästövähennystoimet ratkaisevat sen, saadanko ilmastonmuutoksen pahimmat seuraukset torjuttua. Lähde: https://www.ipcc.ch/sr15/	Kuinka paljon maailmassa oli pakon edessä kotinsa jättäneitä vuonna 2018? a) n. 50 miljoonaa b) n. 70 miljoonaa c) n. 100 miljoonaa Vainon, konfliktin, väkivallan tai ihmisoikeusloukkausten takia kotoaan lähteneistä ihmisistä lähes 4/5 on paossa joko oman maan sisällä tai naapurimaassa. 3,5 miljoonaa ihmistä on hakenut turvapaikkaa. Lähde: https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html

Lähde: https://www.unenvironment.org/interactive/beat-plastic-pollution/	Tarkemmin 1,5 asteen ja 2 asteen lämpenemisen erojen vaikutuksista IPCC:n erikoisraportin tulosten perusteella mm. https://atmoslehti.fi/teema/ilmasto-lampenee-halyttavalla-vauhdilla/	
Mikä on YK:n arvion mukaan maailman väkiluku vuonna 2050? a) 8,5 miljardia b) 9,7 miljardia c) 10,5 miljardia Maailman väkiluvun ennustetaan kasvavan noin kahdella miljardilla vuoteen 2050 mennessä. Väestöennusteet ovat alueellisesti hyvin erilaisia. Puolet ennustetusta kasvusta on yhdeksän väkirikkaan maan väestönkasvusta johtuvaa kun taas vuoteen 2050 mennessä 55 maan tai alueen väestön ennustetaan vähenevän, 27 maan väestön jopa yli 10 prosentilla. Intia ohittanee Kiinan väkirikkaimpana maana 2027. Lähde: https://www.un.org/development/desa/en/news/population/world-population-prospects-2019.html	Kuinka paljon maailmassa oli nälkää näkeviä vuonna 2019? a) 821 miljoonaa b) 678 miljoonaa c) 758 miljoonaa Nälkää näkevien määrä maailmassa laski pitkään, mutta vuodesta 2015 lähtien muun muassa konfliktit ja ilmastonmuutoksen kärjistävät sääntäjä-ilmiot ovat kääntäneet suunnan jälleen kasvuun. Heikko ravitsemus aiheuttaa lähes puolet alle viisivuotiaiden kuolemista, 3,1 miljoonaa lasta vuosittain. Lähde: https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/	Milloin oli suomalaisten laskennallinen ylikulutuspäivä vuonna 2019? 5.4.2019 Maailman ylikulutuspäivä on laskennallisesti se päivä, jona ihmisten ekologinen jalanjälki ylittää maapallon biokapasiteetin, eli kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja ja käsitellä fossiilisten polttoaineiden käytön aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä. Maailman ylikulutuspäivä on viime vuodet pysytellyt elokuun alussa. Käytämme siis noin seitsemässä kuukaudessa luonnonvarat, joiden pitäisi riittää koko vuodeksi. Suurimmat syyt tähän on energiantuotanto, liikenne ja ruoantuotanto. Suomalaiset kuluttavat oman osansa maailman luonnonvaroista noin nelisen kuukautta maailman keskiarvoa aiemmin. Lähde: WWF, 2019. https://wwf.fi/uhat/ylikulutus/.

*Maapallon keskilämpötilan nousu vuoteen 2100 mennessä esiteolliseen aikaan verrattuna.